

Sygn. akt IV CZ 45/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Z. M.
przeciwko Agencji Rozwoju [...] Spółce Akcyjnej
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 listopada 2015 r.,
zażalenia strony pozwanej
na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 października 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 października 2014 r. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 9 października 2013 r. i przekazał do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania sprawę z powództwa Z. M. przeciwko Agencji Rozwoju [...] o zapłatę kwoty 191 415,06 złotych z tytułu dofinansowania inwestycji, przyznanego a niewypłaconego powodowi przez pozwaną.

Uchylonym wyrokiem Sądu Okręgowego oddalone zostało powództwo i zasądzone koszty postępowania na rzecz pozwanej, gdyż roszczenie powoda jako pozostające w związku z działalnością gospodarczą i podlegające trzyletniemu terminowi przedawnienia zostało - na podstawie zarzutu pozwanej - uznane za przedawnione. Wskutek wniesionej apelacji, w której zarzucone zostało Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 118 k.c. oraz art. 217 § 2 w związku z art. 227 k.p.c. - Sąd Apelacyjny uznał za nieskuteczne powołanie się przez pozwaną na przedawnienie roszczenia, ale ze względu na uwzględnienie tego zarzutu przez Sąd pierwszej instancji - stwierdził nierozpoznanie istoty sprawy. W świetle art. 386 § 4 k.p.c. uzasadniało to, według Sądu Apelacyjnego uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, gdyż sprawa wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego co do okoliczności spornych w granicach wniosków dowodowych stron, a następnie dokonanie oceny dowodów i konsekwencji prawnych ustalonych okoliczności, czyli w efekcie - rozstrzygnięcie o żądaniu pozwu.

W zażaleniu strona pozwana wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego, zarzucając naruszenie art. 373 w związku z art. 167 i art. 168 § 1 k.p.c. W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c. sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Pełnomocnik pozwanej Agencji skupił uwagę w uzasadnieniu zażalenia od wyroku Sądu Apelacyjnego wyłącznie na bezpodstawnym dowodzeniu wadliwości przywrócenia terminu do wniesienia apelacji powoda. Nie odniósł się natomiast do wskazanych przesłanek zastosowania art. 386 § 4 k.p.c., który to przepis był podstawą uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji i zarzut naruszenia którego stanowił o możliwości wniesienia zażalenia od wyroku Sądu Apelacyjnego. Tymczasem Sąd Apelacyjny ustalił, że sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, co nastąpiło wskutek uznania, że w sprawie doszło do przedawnienia roszczenia. Ze względu na odmienną ocenę prawną w tej kwestii uczynioną przez sąd drugiej instancji, stało się oczywiste, że sprawa powinna być rozpoznana co do meritum najpierw przez sąd pierwszej instancji, wraz z przeprowadzeniem całego postępowania dowodowego, dotąd poniechanego. Dopiero w następstwie tego wydane orzeczenie może zostać poddane kontroli instancyjnej.

Sąd drugiej instancji, mimo zasady apelacji pełnej nie może, rozpoznając apelację wkraczać w prawa i obowiązki sądu pierwszo-instancyjnego tak dalece, że przez wydanie po raz pierwszy w sprawie merytorycznego rozstrzygnięcia pozbawi w rzeczywistości strony postępowania jednej instancji sądowej, gdyż to naruszyłoby konstytucyjny porządek sprawowania przez sądy wymiaru sprawiedliwości.

Nie można zatem uznać za uzasadnione zarzucenie w zażaleniu Sądowi Apelacyjnemu naruszenia art. 386 § 4 k.p.c. Zauważyć jednocześnie należy, że zażalenie to pomija w ogóle istotę rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, skupiając uwagę na kwestiach, które nie podlegają kontroli Sądu Najwyższego w związku z zaskarżonym orzeczeniem.

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. należało zażalenie oddalić, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie, co wynika wprost z ustawy (art. 108 § 1 kpc).